

मदाने गाउँपालिका

गुल्मी जिल्ला, प्रदेश नं. ५, नेपाल

मदाने राजपत्र

वर्ष : १

अंक : २

भाग : २

गाउँकार्यपालिकाबाट मिति २०७४।११।०२ मा गाइँ भैसी तथा बास्त्रा विकास कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि २०७४ बमोजिम सार्वजनिक जानकारीको लागि देहाय बमोजिम प्रकाशन गरिएको छ ।

गाइँ भैसी तथा बास्त्रा विकास कार्यक्रम
कार्यान्वयन कार्यविधि

२०७४

आज्ञाले
सुरेश भण्डारी
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

कार्यविधि संख्या :-

२

गाइ भैसी तथा बास्रा विकास कार्यक्रम
कार्यान्वयन कार्यविधि
२०७४

सभाबाट स्वीकृत मिति :-

२०७४।११।०२

मदाने गाउँपालिका

पुर्कोटदह, गुल्मी

प्रदेश नं. ५, नेपाल

गाइ भैसी तथा बास्रा विकास कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि

२०७४

१. पृष्ठभूमी:

कुल ग्राहस्थ उत्पादनमा पशुपालन क्षेत्रको ११ प्रतिशत योगदानलाई अझ वृद्धि गर्दै लैजान पशु उत्पादन क्षेत्रलाई निर्वाहमुखीवाट व्यवसायीकरणमा परिणत गर्न र तीव्रतर लगानि विस्तार गरी समग्र व्यवसायलाई नै प्रतिस्पर्धी बनाउन आवश्यक छ। यहि तथ्यलाई आधारमानी यस गाउँपालिकाले **गाइ भैसी तथा बास्रा विकास कार्यक्रम** विभिन्न पकेट निर्माण गरि समुह मार्फत कार्यक्रम गर्ने भनि कार्यक्रम तर्जुमा गरेको छ । कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी र पारदर्शी वनाउन मदाने गाउँपालिकाले यो कार्यविधि, २०७४ जारी गरेको छ ।

परिच्छेद १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

- ✓ यो कार्यविधिको नाम "गाइ भैसी तथा बास्रा विकास कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, ०७४" रहेको छ
- ✓ यो कार्यविधि मदाने गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकावाट स्वीकृत भए पछि प्रारम्भ हुनेछ ।

यो कार्यविधि स्वीकृत हुनु भन्दा पहिला सम्पादित कार्य यसै कार्यविधि बमोजिम सम्पादन भएको मानिने छ ।

२. परिभाषा :

विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधि प्रयोजनका लागि

का "गाउँपालिका" भन्नाले पशु मदाने गाउँपालिका सम्झनुपर्छ ।

खा "शाखा" भन्नाले पशु सेवा शाखा सम्झनुपर्छ ।

गा “ कार्यालय ”भन्नाले मदाने गाउँपालिकको कार्यालयलाई सम्झनुपर्दछ ।

घा “कार्यक्रम ”भन्नाले यस कार्यविधिको अधिनमा रही गाइ भैसी तथा बाख्रा विकास कार्यक्रम २०७४ लाई सम्झनुपर्छ ।

३. उद्देश्य:

- ✓ गाउँपालिकालाई दुध र मासुमा आत्म निर्भर गराउन सहयोग पुर्याउने।
- ✓ पशु पालन बाट दिनचर्या चलाउने कृषकलाई जीवन निर्बाह गरि व्यवसायीक बन्न सहयोग पुग्नु।
- ✓ स्वीकृत कार्यक्रमलाई प्रभावकारी र सरल तरिकाले कार्यान्वयन गर्ने।
- ✓ नेपाल सरकार पशुपन्छी विकास मन्त्रालयको प्रतिबद्धता पुरा गर्ने।

४. कार्यक्रम संचालन प्रक्रिया

- ४.१ कार्यक्रम समन्धित शाखाले गर्नेछ ।
- ४.२ कार्यक्रम तथा बजेटको अख्तियारी प्राप्त गरेपछि सम्बन्धित शाखाले प्रतेक वडाहरुमा आवश्यकताका आधारमा समूह गठन गर्नेछ ।

- ४.३ गठित समुहलाई गाउँपालिकामा दर्ता गरि अभिलेख राखी प्रमाण पत्र दिईने छ र समुहलाई बैंकमा खाता संचालन गर्न लगाइने छ ।
- ४.४ गठन हुने समुह २० जना सदस्य को हुने छ । खोर तथा भकारो सुधारको लागि समुहका प्रति सदस्य लाई रु ५००० का दरले एकमुष्ट रकम रु १ लाख समुहको बैंकमा खातामा काम सम्पन्न भईसकेपछि जम्मा गरिने छ । समुहले अनुदान रकम ५० प्रतिशत पाउने भएकोले समुहले बिल भर्पाइ रु २ लाख बराबर (प्रति सदस्य रु १००००) को बनाउनु पर्ने छ ।
- ४.५ समुहका सदस्यले पालेका पशुहरूलाई शाखाले दुध उत्पादन बढाउन सहयोग पुग्ने मिनेरल खनिज तथा आन्तरिक र वाह्य परजीवी नियन्त्रणको लागि औषधि वितरण गर्ने छ ।
- ४.६ समुहका सदस्यले पालेका पशुहरूलाई शाखाले विभिन्न रोग विरुद्ध खोप लगाउने छ ।
- ४.७ पशु वस्तुलाई आवश्यक पोषिला घाँसका विरुवा तथा विउ शाखाले वितरण गर्ने छ ।

- ४.८ समुहका सदश्यहरुलाई क्षमता अभिवृद्धि गर्न १ दिने स्थलगत तालिम दिईने छ ।
- ४.९ बास्रापालन समुहलाई प्रजनन को लागि बोका खरिद गर्न रु २०००० बैंक खातामा रकम जम्मा गरिने छ ।
- ४.९ सम्पूर्ण खर्च गाउँसभा वाट स्वीकृत बजेट अनुसार हुने छ ।
- ४.१० गठित समुहहरुसंग अनुसुचि १ र अनुसुचि २ अनुसार सम्झोता गरि काम गरीने छ ।

५. स्थान छनोट :

कार्यक्रम गर्ने स्थान समन्धित वडाको मागका आधारमा मूल कृषक समूह र स्थानीय जनप्रतिनिधि संगको सल्लाहमा तय गरिने छ ।

६. आर्थिक प्रशासन :

कार्यक्रमको लेखा, लेखाकंन, लेखा परिक्षण तथा आर्थिक कारोबार गर्दा आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५ आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४, सार्वजनिक

खरिद ऐन, २०६३ तथा सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ बमोजिम गरिनेछ।

१०. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन :

कार्यक्रमको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धित गाउँपालिका तथा शाखाबाट गरिने छ । अनुगमन प्रतिवेदन शाखाले गाउँपालिकामा बुझाउनु पर्ने छ ।

११. थपघट वा हेरफेर गर्न सक्ने :

क (यो कार्याविधिको कार्यान्वयनलाई थप व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन गाउँ कार्यपालिकाले आवश्यकता अनुसार थपघट , हेरफेर तथा खारेज गर्न सक्नेछ ।

ख (यस कार्याविधिको कार्यान्वयनमा कुनै बाधा अवरोध र अस्पष्टता आएमा त्यस्तो बाधा अवरोध फुकाउने प्रयोजनका लागि गाउँ कार्यपालिकाले आवश्यकता अनुसार व्याख्या गर्न सक्नेछ ।

अनुसुचि १

श्री.....पशु पालन समुह गुल्मी र
मदाने गाउँपालिका गुल्मी विच गाई भैसि तथा डेरी विकास कार्यक्रम संचालनको
गर्ने सम्बन्धी सम्झौता पत्र

मदाने गाउँपालिका गुल्मीको आ.व ०७४/०७५ को स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार
पशु सेवा प्रसार कार्यक्रम तर्फ **गाई भैसि तथा डेरी** विकास कार्यक्रम संचालनको
लागि श्री .....**पशुपालन समुह** (यस पछि
पहिलो पक्ष भनिने) र मदाने गाउँपालिका गुल्मी (यसपछि दोस्रो पक्ष भनिने)
विच तपशिलका शर्तहरू पालन गर्ने गरी सम्झौता गरी लियौ दियौ ।

तपसिल :

- प्रथम पक्षले कार्यक्रम पशुपालन समुहका सवै सदस्य विच समन्वय राखि संचालन गर्ने छौ ।
- कार्यक्रम संचालनको लागि दोस्रो पक्षले **गाई भैसिको** खोर सुधार बापत रु १,००,००० (अक्षरुपी रु एक लाख) प्रथम पक्षले खोलेको बैंक खातामा रकम जम्मा गर्ने छ ।
- दोस्रो पक्षबाट प्राप्त वस्तुगत तथा रकमगत कोष अनुदान रकम उद्देश्य अनुरूप पशु सेवा शाखा र गाउँपालिका को सल्लाह अनुसार मात्र परिचालन गर्नेछौ ।
- भकारो निर्माणको लागि प्राप्त अनुदान रकममा सहकार्य गरी सोहि रकम बराबर लगानी गरी सदस्यले भकारो सुधार कार्य गर्नेछौ ।
- समुहमा संचालन भएका पशु सेवा कार्यक्रमहरुको पूर्ण जिम्मेवारीका साथ त्यसको कार्यान्वयन गरी प्रत्येक ४ महिनामा पशु सेवा शाखा मा प्रतिवेदन बुझाउनेछौ ।
- प्राप्त वस्तुगत तथा रकमगत कोष अनुदान रकमको कुनै हिनामिना गर्ने छैनौ । गरेमा कानून बमोजिम सजाय भोग्ने तयार छौ । समस्या आएमा गाउँपालिका मा जानकारी गराउनेछौ ।
- पशु विकास तथा पशु स्वास्थ्य कार्यक्रम सम्बन्धित पशु सेवा केन्द्रको,मदाने गाउँपालिका पशु सेवा शाखाको प्रत्यक्ष रेखदेखमा संचालन गर्नेछौ ।

- समुहमा संचालन भएको गाई भैसि तथा डेरी विकास सम्वन्धि कार्यक्रमको गतिविधि बारे नियमित रूपले प्रत्येक महिनामा पशु सेवा शाखामा मा प्रतिवेदन पठाउनेछौ ।
- भकारो स्थानीय सामग्रीको प्रयोग गरी आफै निर्माण गर्नेछौ भकारो निर्माण गर्दा खर्च भएको बिलभरपाइ २ महिना भित्र कार्यालयमा पेश गर्नेछौ ।
- पशु आहाराको लागि दोस्रो पक्षबाट बिउ तथा विरुवाहरु सबै सदस्यले आफ्नो वारी तथा काल्नामा लगाइ घाँस खेती गर्ने छौ ।
- कोषमा प्राप्त रकम सहि काममा मात्र प्रयोग गर्ने छौ र दोस्रो पक्षबाट प्राप्त अनुदान सहयोग देखिने गरी साइनबोर्ड राख्ने छौ ।
- कुनै विवाद आएमा आपसी समझदारीमा विवाद सुल्काउने छौ ।

प्रथम पक्षबाट

समितिको नाम :

अध्यक्षको नाम :

ठेगाना :

समुहको छाप :

:

दोस्रो पक्षबाट

नाम :

सहि :

पद :

कार्यालयको छाप

पशु सेवा शाखाको तर्फबाट

सहि :

नाम :

पद :

अनुसुचि २

श्री.....बाखापालन समुह गुल्मी र
मदाने गाउँपालिका गुल्मी विच बाखा विकास कार्यक्रम संचालन गर्ने सम्बन्धी
सम्झौता पत्र

मदाने गाउँपालिका गुल्मीको आ.व ०७४/०७५ को स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार
पशु सेवा प्रसार कार्यक्रम तर्फ बाखा विकास कार्यक्रम संचालनको लागि श्री
.....बाखापालन समुह (यस पछि पहिलो पक्ष
भनिने) र मदाने गाउँपालिका गुल्मी (यसपछि दोस्रो पक्ष भनिने) विच
तपशिलका शर्तहरू पालन गर्ने गरी सम्झौता गरी लियौ दियौ ।

- प्रथम पक्षले कार्यक्रम बाखा पालन समुहका सवै सदस्य विच समन्वय राखि संचालन गर्ने छौ ।
- कार्यक्रम संचालनको लागि दोस्रो पक्षले बाखाको खोर सुधार बापत रु १,००,००० (अक्षरूपी रु एक लाख) र बोका खरिदको लागि रु २०,००० (अक्षरूपी बीस हजार) प्रथम पक्षले खोलेको बैंक खातामा रकम जम्मा गर्ने छ ।
- दोस्रो पक्षबाट प्राप्त वस्तुगत तथा रकमगत कोष अनुदान रकम उद्देश्य अनुरूप पशु सेवा शाखा र गाउँपालिका को सल्लाह अनुसार मात्र परिचालन गर्नेछौ ।
- खोर निर्माण तथा बोका खरिदको लागि प्राप्त अनुदान रकममा सहकार्य गरी सोहि रकम बराबर लगानी गरी सदस्यले खोर सुधार रकम बोका खरिद कार्य गर्नेछौ ।
- समुहमा संचालन भएका पशु सेवा कार्यक्रमहरुको पूर्ण जिम्मेवारीका साथ त्यसको कार्यान्वयन गरी प्रत्येक ४ महिनामा पशु सेवा शाखा मा प्रतिवेदन बुझाउनेछौ ।
- प्राप्त वस्तुगत तथा रकमगत कोष अनुदान रकमको कुनै हिनामिना गर्ने छैनौ । गरेमा कानुन बमोजिम सजाय भोग्ने तयार छौ । समस्या आएमा गाउँपालिका मा जानकारी गराउनेछौ ।
- पशु विकास तथा पशु स्वास्थ्य कार्यक्रम सम्बन्धित पशु सेवा केन्द्रको,मदाने गाउँपालिका पशु सेवा शाखाको प्रत्यक्ष रेखदेखमा संचालन गर्नेछौ ।

- समुहमा संचालन भएको बाखा विकास सम्बन्धि कार्यक्रमको गतिविधि बारे नियमित रूपले प्रत्येक महिनामा पशु सेवा शाखामा मा प्रतिवेदन पठाउनेछौ ।
- प्रत्येक १.५ बर्षमा हाम्रो प्रजननयुक्त बोकाहरु नाता नपर्ने अर्को समुहमा साटासाट गर्ने छौ वा नयाँ खरिद गर्नेछौ ।
- बाखा को खोर स्थानीय सामग्रीको प्रयोग गरी आफै निर्माण गर्नेछौ खोर निर्माण र बोका खरिदको खर्च भएको विलभरपाइ २ महिना भित्र कार्यालयमा पेश गर्नेछौ ।
- पशु आहाराको लागि दोस्रो पक्षबाट बिउ तथा विरुवाहरु सबै सदस्यले आफ्नो बारी तथा काल्नामा लगाइ घाँस खेती गर्ने छौ ।
- कोषमा प्राप्त रकम सहि काममा मात्र प्रयोग गर्ने छौ र दोस्रो पक्षबाट प्राप्त अनुदान सहयोग देखिने गरी साइनबोर्ड राख्ने छौ ।
- कुनै बिबाद आएमा आपसी समझदारीमा बिबाद सुल्झाउने छौ ।

प्रथम पक्षबाट

समितिको नाम :
 अध्यक्षको नाम :
 ठेगाना :
 समुहको छाप :

दोस्रो पक्षबाट

नाम :
 सहि :
 पद :
 कार्यालयको छाप :

पशु सेवा शाखाको तर्फबाट

सहि :
 नाम :
 पद :

शाखाको छाप :